

ЕВРОПЕЙСКА
КОМИСИЯ

ВЪРХОВЕН ПРЕДСТАВИТЕЛ
НА СЪЮЗА ПО ВЪПРОСИТЕ
НА ВЪНШНИТЕ РАБОТИ И
ПОЛИТИКАТА НА СИГУРНОСТ

Брюксел, 24.4.2015 г.
JOIN(2015) 13 final

СЪВМЕСТЕН ДОКЛАД ДО ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И СЪВЕТА

Специален административен район Макао: годишен доклад за 2014 г.

СЪВМЕСТЕН ДОКЛАД ДО ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И СЪВЕТА

Специален административен район Макао: годишен доклад за 2014 г.

ОБОБЩЕНИЕ

От преминаването преди 15 години на Макао към континентален Китай Европейският съюз и неговите държави членки следят отблизо събитията в политическия и икономическия живот на Специален административен район (САР) Макао в рамките на принципа „една държава — две системи“. В изпълнение на своя ангажимент към Европейския парламент от 1999 г., всяка година Комисията публикува доклад за събитията в Макао.

ЕС се придържа към своята политика за „един Китай“ и зачита прилагането на принципа „една държава — две системи“ в Макао.

През 2014 г. бе чествана 15-ата годишнина от предаването на Макао от Португалия на Китайската народна република. Годишнината беше отбелязана с посещение на китайския президент Си Дзинпин в Макао, който ръководи церемонията за встъпването в длъжност на новото правителство на Макао.

ЕС смята, че въпреки някои предизвикателства, и през 2014 г. принципът „една държава — две системи“ продължи да функционира добре в полза на специалния административен район Макао, на Китай като цяло и на международната общност. Главният управител Chui Sai On беше преизбран за втори мандат. Предизборната кампания се проведе в съответствие с разпоредбите на Основния закон, като във вота участваха членовете на избирателната комисия. Както и при изборите за главен управител през 2009 г. и 2004 г., яви се само един кандидат. Въпреки че в Основния закон на Макао не се предвижда въвеждането на всеобщо избирателно право за избора на главен управител, нараства общественият дебат по този въпрос и по това дали властите следва да обмислят мерки, с които да се засили участието на обществото в изборите и да се гарантира, че за тази длъжност има съревнование.

Продължиха да се съблюдават основните права и свободи на гражданите на Макао. Бяха предприети положителни стъпки за подобряване на положението на работниците мигранти и за борба с домашното насилие и трафика на хора. Медиите в Макао продължиха да дават възможност за изразяване на широк спектър от гледни точки. Въпреки това свободата на медиите е застрашена поради налагането на автоцензура, политиките по отношение на персонала и такива пречки, като отказа за достъп до пресконференции. Академичната свобода беше поставена под въпрос с решението да не бъдат подновени договорите на двама преподаватели, които открито заявяват своите политически възгледи.

Пазарната икономика на Макао продължи да функционира ефективно, но икономическият растеж беше засегнат от значителен спад на приходите от хазарт, на които САР разчита в прекалено голяма степен. Ключов приоритет е да се подобри животът на обикновените граждани, които са изправени пред поскъпване на живота и

нарастващи жилищни разходи. Икономическото сътрудничество и интегриране на икономиката на Макао с тази на континентален Китай, по-специално с провинция Гуандонг (Guangdong), напредва бързо, което спомага за преодоляване на предизвикателството, свързано с недостатъчната площ и недостига на човешки ресурси в Макао. В това отношение преместването на Университета на Макао на остров Хенкин (Hengqin) беше историческо събитие: Хенкин е част от територията на континентален Китай, а университетът е под юрисдикция на Макао. Необходимо е функционирането на правителството и съдебната система на Макао да бъде модернизирано и да стане по-ефективно, включително чрез по-добро управление на човешките ресурси.

Отношенията между ЕС и Макао продължиха да процъфтяват, като търговските връзки се разрастват с бързи темпове и се увеличава обхватът на сътрудничество въз основа на политиката в областта на икономиката, образованието и околната среда. Приоритетите за 2015 г. са сътрудничеството в областта на икономическата диверсификация, правните въпроси и регулаторните въпроси за икономиката.

Политически събития

През 2014 г. главният управител на САР Макао Chui Sai On приключи своя първи петгодишен мандат и беше преизбран на този пост за втори мандат. Церемонията по встъпването в длъжност се състоя на 20 декември и бе ръководена от китайския президент Си Дзинпин.

Това преназначаване беше извършено в съответствие с избирателната процедура, предвидена в Основния закон, съгласно която бяха издигнати кандидатури от състава на избирателната комисия, която се състои от 400 души и е съставена предимно от проправителствени личности и политици, след което бе проведено гласуване в рамките на същата комисия. Като единствен кандидат заемащият поста до момента Chui Sai On беше преизбран в неоспорван избор с подкрепа от 95,96 %, или с 380 от общо 396 подадени гласа. Избирането му на този пост през 2009 г. също не беше оспорвано, както избирането и на предишния главен управител през 2004 г. В сегашния си вид избирателният закон на Макао не създава условия за съревнование в процедурата за номиниране. За да стане това, властите в САР Макао биха могли да обмислят внасянето на изменения в някои разпоредби относно избирателната система.

Изборният процес предизвика дебат относно въвеждането на всеобщо избирателно право в Макао. В отговор на това, по време на предизборната си кампания Chui Sai On заяви, че е готов да информира китайското централно правителство относно становището на жителите на Макао по въпросите на демокрацията. Според продемократичните групи главният управител не направи опит да включи в своя манифест пътна карта за постигането на пълна демокрация.

По време на изборите за главен управител на 30 август три активистки групи проведоха неофициално допитване — 95 % от отговорилите 8688 участници заявиха своята подкрепа за въвеждането на всеобщо избирателно право за изборите през 2019 г. Правителството на САР Макао и звеното за връзка на централното правителство на Китай осъдиха гражданския референдум като незаконен. Органите не позволиха на

организаторите да използват обществени места, за да рекламират своето допитване, а последната съдебна инстанция отказа да се произнесе по жалбата срещу решението на органите. Някои правни експерти изразиха становището, че участието и рекламирането на неофициалния референдум попада в областта на свободата на изразяване на мнение, защитена по силата на Основния закон. По време на пленарното заседание на Законодателното събрание от 18 ноември депутатите гласуваха срещу предложение на продемократичните законодатели за провеждането на дебат относно въвеждането на всеобщо изборително право в Макао.

За разлика от Хонконг в Основния закон и другите нормативни актове на Макао не се предвижда възможност за всеобщо изборително право. Независимо от това, през март 2013 г. Комитетът на ООН за граждански и политически права прикани правителството на САР Макао да представи план за преход към равнопоставено и всеобщо изборително право. В отговор правителството потвърди своите резерви по отношение на член 25 от Международния пакт за граждански и политически права. Въпреки това органите все пак трябва да разгледат начини за засилване на общественото участие в избора на главен управител, така че да се увеличат легитимността на този пост и обществената подкрепа за него, както и да се укрепи доброто управление.

Политики

В последното за първия си мандат политическо обръщение от 11 ноември главният управител Chui Sai On представи преглед на работата на правителството през 2014 г. и изложи планираните за 2015 г. политики и бюджет. Обръщайки поглед назад към изтеклите пет години, той отбеляза, че правителството е създадо дългосрочни механизми в пет области, тясно свързани с ежедневието на хората: социалното осигуряване, здравеопазването, образованието, жилищното настаняване и развиването на таланти. Разходите за петте области, както и за обществената сигурност и икономическите услуги се увеличаваха всяка година — от 53,9 % от общия бюджет през 2010 г. до 67,6 % през 2013 г.

Въпреки че въпросите, свързани със средствата за препитание, винаги са заемали доста важно място в политиката на правителството, те станаха особено спешни след безпрецедентната демонстрация на близо 20 000 души през месец май. Повод за нея беше проектозакон, с който на висши длъжностни лица щяха да бъдат предоставени пенсионни пакети и имунитет срещу съдебно преследване за престъпления, свързани с дейността им по време на заемане на публичната длъжност. Демонстрантите повдигнаха и други въпроси като поскъпването на живота, здравеопазването, жилищното настаняване, обществения транспорт и замърсяването. След демонстрацията главният управител заяви, че правителството трябва да бъде по-отворено към обществото и да се допитва по-активно до гражданите.

На 20 декември президентът Си Дзинпин произнесе реч по случай 15-ата годишнина от връщането на Макао на Китай и встъпването в длъжност на новото правителство на САР Макао. Той посочи, че, с подкрепата на централното правителство, през последните 15 години Макао успя да приложи успешно принципа „една държава — две

системи“. Президентът отбеляза необходимостта от консолидиране на икономическото и социалното развитие на Макао и от стремеж към още по-значим напредък. Той набеляза четири приоритета за новото правителство: подобряване на законосъобразното управление на Макао; диверсификация на икономиката, за да бъде тя устойчива; решаване на проблемите, свързани с жизнения стандарт на населението, и намаляване на социалното неравенство; и накрая, образование на младите хора, така че те да разбират принципа „една държава — две системи“.

Продължи икономическото сътрудничество и интеграция на Макао с континентален Китай, особено с провинция Гуандонг () по силата на Рамковото споразумение за сътрудничество между регионите. Освен участие в развитието и строителството на остров Хенкин и Нанша (Nansha) в провинция Гуандонг, правителството на Макао взе участие и в развитието на новите райони Жоншан (Zhongshan) и Cuiheng. Гуандонг, Хонконг и Макао организираха съвместно 10-ия Форум за регионално сътрудничество и развитие в делтата на Перлената река.

Важно конкретно развитие беше преместването през месец септември на Университета на Макао в нов комплекс на остров Хенкин, Джухай (Zhuhai), провинция Гуандонг. Въпреки че Хенкин е част от континентален Китай, университетският комплекс се намира под юрисдикцията и управлението на САР Макао. Ректорът на университета Wei Zhao описа този ход като успешно прилагане на принципа „една държава — две системи“.

В областта на външната политика правителството се съсредоточи върху засилване на ролята на Макао като платформа за услуги за търговското и икономическото сътрудничество между Китай и португалоезичните страни. То организира две министерски срещи, подпомогна дейността на Португало-китайския фонд за развитие на сътрудничеството и поощри утвърждаването на Макао като мост за търговията и инвестициите между Китай и португалоезичните страни. През септември правителството беше домакин на осмата среща на министрите на Организацията за Азиатско-тихоокеанско икономическо сътрудничество (АРЕС) по въпросите на туризма, на която беше създаден фонд за развитието на културните и творческите индустрии.

Равни възможности, права и свободи

На заседание на Комитета на ООН по икономически, социални и културни права, проведено на 8 май 2014 г., Макао заяви, че е постигнало значителен напредък от предишния преглед на Комитета насам. В отговор на нуждите на все по-големия брой работници мигранти в Макао (от които почти 80 000, или 60 % от общия брой, са от континентален Китай) правителството на Макао и китайското централно правителство подписаха съвместен протокол относно пенсиите и други разпоредби, включително подкрепа за работниците мигранти при пристигането им, с цел да се подпомогне интегрирането им в местните общности. Законът за трудовата заетост на чуждестранните работници даде допълнителни гаранции за трудовите права.

Мерките за подобряване на социалното благоденствие включваха създаването на начална система за социална защита, изграждането на обществени жилища, медицински надбавки, както и безплатно образование в продължение на 15 години и субсидии за насърчаване на студентите да продължат образованието си. Бяха изпълнени и препоръките на Комитета на ООН относно образованието в сферата на правата на човека и повишаването на осведомеността сред обществото, държавните функционери и правоприлагащите служители относно защитата на правата на човека.

На 23 октомври Комитетът на ООН за премахване на дискриминацията по отношение на жените потвърди препоръката си към Макао да обмисли възможността за създаване на независима институция за правата на човека. Комитетът приветства проекта за Закон за предотвратяване и наказване на домашното насилие и препоръча домашното насилие да бъде обявено за престъпление, което подлежи автоматично на наказателно преследване. На 13 януари 2015 г. Законодателното събрание прие закона, с който се инкриминира домашното насилие. Въпреки това при по-леки случаи жертвата може да реши дали да повдигне обвинения. Както беше обяснено от Службата за правни въпроси на правителството на САР Макао през ноември 2014 г., този закон не обхваща отношенията между партньори от един и същ пол. Някои активисти припомниха призива, отправен от Комитета на ООН по икономически, социални и културни права настоятелно към Макао, да приеме цялостна антидискриминационна нормативна уредба по отношение на лесбийките, гейовете, бисексуалните и транссексуалните лица.

Медиите в Макао продължиха да отразяват различни гледни точки и становища. Въпреки това нарасна броят на сигналите за автоцензура. През март беше публикувана поредица от анонимни отворени писма, в които се даваха подробни примери за автоцензура. Според получената информация на някои журналисти е бил отказван достъп до пресконференции, а назначенията в медийните организации изглежда са повлияни от политически съображения. В своя годишен доклад за 2014 г. Международната федерация на журналистите изрази загриженост относно автоцензурата, намаляващата степен на политическа неутралност на полицията и неравностойното третиране на журналисти по политически причини.

На чуждестранни журналисти беше отказан достъп до пресконференции с високопоставени служители от Макао и континентален Китай. През август на журналисти от опозиционна медия от Хонконг бе отказано да присъстват на пресконференция на главния управител. През декември журналисти от същата медия не бяха допуснати да отразят семинар с участието на високопоставен държавен служител. В същото време до проявата бяха допуснати други хонконгски журналисти. На 19 декември на 14 опозиционни личности и 4 репортери от опозиционната преса от Хонконг беше отказано да влязат в Макао на основание, че са заплаха за обществения ред.

Що се отнася до свободата на събранията, лидери на профсъюза на хазартните оператори в Макао бяха арестувани във връзка с незначителен сблъсък с полицейските сили по повод на маршрута на демонстрация. Впоследствие те бяха освободени в очакване на наказателното производство.

Академичната свобода изглеждаше застрашена, когато договорите на двама университетски професори, известни с критичните си изявления по повод на правителството, не бяха подновени. Трети професор беше понижен. Има сведения за това, че университетското ръководство е поискало от други академични лица да се въздържат от критични политически изявления. За ЕС академичната свобода е крайъгълният камък за изграждането на жизнен академичен сектор, способен да отговори на потребностите на икономиката и обществото като цяло.

Правителството на Макао продължи да полага значителни усилия в борбата с трансграничната престъпност, по-специално с трафика на хора. Комисията за възпиращи мерки срещу трафика на хора — междуведомствен орган, съставен от представители на правителството, правоприлагащите органи, съдебната система и социалните служби — продължи да се бори с трафика на хора и да прилага мерки за превенция и за защита на жертвите. Бяха предприети редица дейности, включително обучение на съдии, магистрати, адвокати и други специалисти. През октомври правителственото Бюро за социално подпомагане организира три курса относно защитата на жертвите на трафик на хора, а през декември Бюрото за правни въпроси проведе три семинара относно предотвратяването на трафика на хора.

Макао и Хонконг започнаха преговори по договор за екстрадиция на избягали престъпници. Съгласно договора лицата, които се укриват в единия специален административен район, за да избегнат наказание в другия, ще бъдат изпращани обратно. Бъдещият договор може да се прилага с обратно действие.

Борба с корупцията

През март в своя годишен доклад до главния управител Комисията за борба с корупцията на Макао отчете, че 2013 г. е била особено натоварена. Това не се дължеше на нарастване на броя на случаите на корупция, а на по-голямата сложност на тези случаи. Гражданите на Макао продължиха да изказват становището, че Комисията за борба с корупцията трябва да действа по-ефективно.

По отношение на корупцията в публичния сектор броят на получените сигнали и разследваните случаи остана непроменен в сравнение с 2012 г. Съдейки по разгласените случаи, основните нарушения продължават да бъдат приемането на подкупи за незаконни действия, злоупотребата с власт и фалшифицирането на документи. Доста често явление бяха и нарушаването на задълженията на държавните служители и лошото управление, които накърняват обществения интерес. Според ръководителя на Комисията за борба с корупцията това доказва, че все още има нужда от подобряване на осведомеността на държавните служители, по-високи етични стандарти и повече безпристрастност при правоприлагането.

През май Управителният съвет на Макао обяви проектозакон срещу корупцията във външната търговия, с който се забранява предлагането на подкупи на длъжностни лица, работещи извън САР. С това би бил изпълнен ангажиментът на Макао по отношение на Конвенцията на ООН срещу корупцията.

Събития в икономически план

Благодарение на либерализирането и модернизирането на хазартния сектор Макао стана една от най-богатите икономики в света¹. От 2006 г. насам Макао е най-големият пазар за хазартни услуги в света. Хазартните игри са гръбнакът на икономиката на специалния административен район, като те представляват 46 % от неговия БВП². Около една пета от работната сила на Макао е заета в сектора на хазартните игри³. Хазартният данък (35 % от brutните постъпления от хазарт) е източник на 80 %⁴ от данъчните постъпления на САР. Хазартният пазар процъфтява благодарение на непрекъснатия поток от посетители от континентален Китай, които представляват около две трети от туристите в Макао.

След двуцифрен ръст през 2013 г. икономиката на Макао забави своя растеж през 2014 г. поради спад в приходите от хазарт, след като секторът на хазарта преживя своята най-тежка година от либерализирането си през 2002 г. Приходите от хазартна дейност спаднаха с 30 % през декември 2014 г. — седмият пореден месец на спад. Като цяло за годината обаче този спад беше едва 2,6 % до 351,5 млрд. МОР благодарение на по-силния ръст през първите няколко месеца. Операторите на хазартни игри бяха изправени пред трудности поради усилията на централното правителство за борба с корупцията, които възпряха богатите хазартни играчи от континентален Китай („сегментът VIP“ представлява до 70 % от постъпленията от хазарт). Забавянето на икономическия растеж също намали търсенето и на масовия пазар на хазартни игри.

В резултат на значителния спад в brutните приходи от хазартния бизнес и намаляването на разходите на посетителите, БВП за цялата 2014 година се сви с 0,4 %⁵ в реално изражение, тъй като силният ръст на БВП през първата половина на годината бе компенсиран от спад през втората половина. Вътрешното търсене обаче продължи да е много добро. Частното потребление и държавните разходи останаха на добро равнище. Частните инвестиции продължиха да бележат силен ръст, като продължиха да се изграждат нови хотели и курорти. Планирано е изграждането на шест нови големи курорта. През 2014 г. инфлационният натиск остана на сравнително високо равнище от 6 % вследствие на стабилната икономическа дейност. През последните три години равнището на безработицата се запази около или под 2 %, като през 2014 г. беше 1,7 %. Въпреки спада в хазартния сектор, туризмът отбеляза добри резултати. Посещенията на туристи достигнаха 31,5 милиона, което представлява увеличение със 7,5 % спрямо предходната година.

Макао продължава да страда от остър недостиг на работна сила и неговата икономика е силно зависима от чуждестранни работници и специалисти. Броят на чуждестранните

¹ През 2013 г. БВП на Макао на глава от населението в номинално изражение достигна 697 502 МОР (или 91 376 USD), с което САР се нареди сред шестте водещи икономики в света (данни от Световната банка).

² Промислена структура на Макао за 2013 г., Служба за статистика и преброяване на правителството на САР Макао.

³ Според Службата за статистика и преброяване на правителството на САР Макао, считано от четвъртото тримесечие на 2014 г. в хазартния сектор са заети общо 87 000 души, или 21,5 % от общата работна сила.

⁴ Според предварителните данни, публикувани от Бюрото за финансови услуги на правителството на САР Макао, преките данъци от хазарт възлизат на 128,9 млрд. МОР, или 82,5 % от данъчните приходи за 2014 г.

⁵ Освен ако не е посочено друго, източник на икономическите показатели за икономиката на Макао е Службата за статистика и преброяване на правителството на САР Макао.

работници нарасна с 24 %, достигайки 170 346 души през 2014 г., което представлява 42 % от трудово заетото население. Предприятията се оплакват от липсата на подходящите кадри, които са им нужни в контекста на разширяването на тяхната дейност.

През юли в Законодателното събрание на първо четене беше разгледан законопроект за въвеждането на минимална работна заплата. Правителството предложи законоустановеното минимално трудово възнаграждение за охранители и портиери в Макао, работещи за дружества за управление на имоти, да бъде определено на 30 MOP на час.

Въпреки че Макао е една от най-богатите икономики по доход на глава от населението, разпределението на доходите е много неравномерно. Правителството се стреми към преразпределяне на благосъстоянието чрез парична схема за разпределяне, която беше въведена през 2008 г. През 2014 г. всяко постоянно пребиваващо лице получи 9000 MOP, а непостоянно пребиваващите лица — по 5400 MOP. През ноември главният управител Chuí обяви същата сума за 2015 г., както и допълнителни субсидии за отговарящите на условията участници във взаимоспомагателния фонд, заедно с редица данъчни облекчения за предприятия и физическите лица. Правителствено проучване през 2014 г. сочи, че разликата в благосъстоянието намалява⁶.

Масштабният хазартен сектор на Макао прави региона уязвим по отношение на изпирането на пари, тъй като той осигурява канал за незаконните финансови потоци от континентален Китай. През 2014 г. властите направиха няколко опита за борба с това явление, включително чрез увеличаване на контрола върху посредниците⁷. Няколко представители на водещи посредници бяха арестувани или са обект на разследване. Правителството на Макао ограничи също така използването на мобилни платежни карти в казината, за да ограничи заобикалянето на валутния контрол. По време на посещението си в Макао през декември президентът Си Дзинпин заяви, че икономическият растеж на Макао, дължащ се на експлоатирането на казина, е довел до „дълбоки проблеми“ и „рискове за развитието“. Необходимо бе Макао да подобри нормативната уредба и надзора над хазартния сектор и да диверсифицира своята икономика, като използва по-добре местните ресурси, по-специално чрез сътрудничество в региона на делтата на Перлената река. По същия повод председателят на Комитета за Основния закон на Макао и заместник генерален секретар на Постоянния комитет на Националния народен конгрес Li Fei отбеляза, че „прекомерното господстващо положение“ на сектора на хазарта работи срещу интересите не само на специалния административен район, но и на нацията като цяло.

За да се помогне на Макао да диверсифицира своята икономика чрез трансгранично сътрудничество с провинция Гуандонг, през 2009 г. беше създадена Новата зона

⁶ Според проучването на бюджета на домакинствата, публикувано от Службата за статистика и преброяване на правителството на САР Макао през април 2014 г., коефициентът на Джини на Макао е 0,35 по скалата от 0 до 1 през 2012/13 г. в сравнение с 0,38 през 2007/08 г.

⁷ Игралните посредници водят в казината клиенти, които харчат много, отпускат им кредит и събират дълговете в замяна на комисионна.

Хенкин⁸ с одобрението на Държавния съвет на Китай, като целта беше да се проучат нови начини за сътрудничество между Гуандонг, Хонконг и Макао. До 2014 г. правителството на Макао получи общо 89 заявления от дружества в Макао, които желаят да се установят в Хенкин, като 33 от тях бяха предадени на органите на Хенкин за одобрение. Въпреки това представители на малките и средните предприятия в Макао заявиха, че началните прагове са прекалено високи за МСП и че не виждат особен потенциал да се установят в Новата зона. Макао започна да проучва възможности за сътрудничество с Жоншан, град в съседство с Джухай, във връзка с възможното придобиване или отдаване под наем на обекти за промишлено развитие на Макао. За да улесни потока от стоки и хора между Макао и Новата зона Хенкин, Държавният съвет на Китай се съгласи да удължи работното време на трите гранични контролно-пропускателни пункта между Макао и Джухай, считано от 18 декември. Пунктовете сега осигуряват 24-часово обслужване, което улеснява ежедневното пътуване до работното място. Тази договореност е удобна за хората, които не могат да си позволят да живеят в Макао и трябва да търсят алтернативни решения за жилищно настаняване зад граница, като по този начин се облекчава натискът върху жилищния сектор в Макао.

Изграждането на транспортни връзки между Макао, Джухай и Хонконг напредва добре. Очаква се строителството на моста Хонконг-Джухай-Макао да приключи в края на 2016 г. Удължената високоскоростна железопътна линия Гуанжоу-Джухай се очаква да достигне Макао до 2015 г. посредством тунел под морето. Тези инфраструктурни проекти ще съкратят значително времето за пътуване между континентален Китай, Макао и Хонконг.

През декември, в рамките на Споразумението за по-тясно икономическо партньорство между континентален Китай и САР Макао, континентален Китай и Макао подписаха допълнително споразумение относно постигането на основно либерализиране на търговията с услуги в провинция Гуандонг. Освен това допълнително споразумение до настоящия момент в рамките на Споразумението за по-тясно икономическо партньорство са подписани други 10 допълнителни споразумения. Очаква се то да се превърне в модел за основно либерализиране на търговията с услуги, което да обхване цялата територия на Китай през 2015 г. Китай пое ангажимент за основно либерализиране на търговията с услуги с Макао до края на 12-ия национален петгодишен план през 2015 г.

Макао успешно премина първата и втората фаза на партньорска проверка, проведени съответно през 2011 г. и 2013 г. от Световния форум относно прозрачността и обмена на информация за данъчни цели на Организацията за икономическо сътрудничество и развитие (ОИСР). Тези проверки потвърдиха съответствието с международните стандарти както на нормативната уредба на Макао, така и на самите операции във връзка с обмена на информация за данъчни цели при поискване. Към 2014 г. Макао беше сключило данъчни споразумения с 20 юрисдикции, като пет от тях са

⁸ Новата зона Хенкин се намира на остров Хенкин в южната част на град Джухай в провинция Гуандонг. Тя е свързана с Макао с мост.

споразумения относно двойното данъчно облагане, а 15 са споразумения за обмен на данъчна информация.

Макао също така откликна на глобалния призив за действия срещу укриването на данъци. През септември 2014 г. правителството на САР Макао обяви, че Макао ще приеме световния стандарт за автоматичен обмен на информация за финансови сметки, подкрепян от Г-20 и разработен от ОИСР. Властите заявиха, че Макао ще измени своите закони, за да се гарантира своевременното спазване на новия стандарт.

Двустранни отношения между ЕС и Макао

Двустранната търговия между ЕС и Макао отбеляза спад с 11 %, достигайки 613 млн. EUR през 2014 г. Износът на ЕС за Макао спадна с 5,9 % до 540 млн. EUR, тъй като търсенето на вносни стоки в Макао намаля заедно със забавянето на икономиката. Износът на ЕС се състоеше основно от луксозни стоки, храна, напитки и автомобили. През 2014 г. вносът на ЕС от Макао спадна значително с 37 % до 72 млн. EUR, тъй като промишлената база на Макао продължи да се свива. Така ЕС отчете търговски излишък в търговията с Макао в размер на 468 млн. EUR. ЕС остана вторият най-голям доставчик на Макао след Китай, като делът му възлиза на 24 % от вноса през 2014 г. ЕС и неговите стопански среди имат желание да работят с правителството на Макао в усилията му да диверсифицира икономиката на САР, да засили устойчивостта на неговото икономическо развитие и да насърчава двустранните търговски и инвестиционни потоци.

Двустранните отношения между ЕС и Макао продължиха да се развиват успешно. На 15 юли в Брюксел се проведе 19-ото заседание на Съвместния комитет в рамките на Споразумението за търговия и сътрудничество между ЕС и Макао. На заседанието беше направен преглед на положителните тенденции в сътрудничеството в сферата на икономиката, търговията и образованието. Беше отделено специално внимание на икономическото сътрудничество на Макао с континентален Китай в рамките на Споразумението за по-тясно икономическо партньорство и сътрудничеството в района на делтата на Перлената река, включително Новата зона Хенкин. За укрепване на търговските връзки ЕС и Макао се споразумяха да установят редовен двустранен икономически диалог, за да се улесни прекият обмен между предприятията на ЕС, упражняващи дейност в Макао, и органите и да се допринесе за постигането на средносрочните цели като икономическата диверсификация.

Откритата през 2013 г. Европейска търговска камара в Макао⁹ продължи да развива и разширява дейността си. В сътрудничество с Европейската търговска камара в Хонконг, Европейската търговска камара в Макао координира европейското участие в две прояви в Макао — Международния форум и изложение за сътрудничество в областта на околната среда през март (с участието на 38 европейски изложители от 12

⁹ Европейската търговска камара в Макао е хибридна организация, в която членуват национални търговски камари от държавите — членки на ЕС, националните търговски камари (Британска бизнес асоциация на Макао, Бизнес асоциация Франция — Макао, Бизнес асоциация Германия — Макао, Ирландска търговска камара в Макао, Търговска камара Румъния—Макао и Португалско-китайска търговска и индустриална камара) и отделни дружества.

държави — членки на ЕС) и Международното изложение за търговия и инвестиции през октомври, на което участваха представители от 11 държави членки. Ролята на Европейската търговска камара в Макао ще продължи да расте като част от бъдещия бизнес диалог между ЕС и Макао.

Академичната програма на ЕС в Макао бе домакин на много нови дейности. Управлявана от консорциум, ръководен от Университета на Макао, програмата беше домакин на гостуващи лектори, семинари и първата си международна конференция относно отношенията между ЕС и Китай, в която участваха 12 университета от седем държави. Академичната програма също така разшири своите информационни дейности, като проведе първото си лятно училище на ЕС за местни студенти и съревнованието за късометражен филм, благодарение на което бяха създадени 9 късометражни филма за отношенията между ЕС и Макао. В рамките на програмата беше проведено и второто издание на популярната симулационна игра „по модела на ЕС“, която пресъздава заседание на Европейския съвет. Победителите участваха в учебно посещение в Брюксел. За честването на Деня на Европа в рамките на Академичната програма на ЕС беше организирана Седмица на ЕС, изпълнена със семинари и дейности за младите хора.

Европейската комисия продължи своето сътрудничество с Политехническият институт на Макао относно обучението на китайско-португалски устни и писмени преводачи, като по този начин поддържа ролята на Макао като платформа между Китай и португалоезичните страни.

Ключовите приоритети за 2015 г. включват сътрудничество за диверсификацията на икономиката на Макао, максимално увеличаване на потенциалните ползи от Споразумението за по-тясно икономическо партньорство както за местните, така и за европейските дружества, установени в Макао, и проучване на възможностите за нормативно сближаване в области като политиката на конкуренция, обществените поръчки и правата върху интелектуалната собственост.